

MEDIALUKUTAITO SUOMESSA

**Kansalliset mediakasvatuslinjaukset ja
mediakasvatus kirjastoissa.**

Lauri Palsa, KT, Erityisasiantuntija

KANSALLINEN AUDIOVISUAALINEN INSTITUUTTI
NATIONELLA AUDIOVISUELLA INSTITUTET
NATIONAL AUDIOVISUAL INSTITUTE

Puheenvuoron sisällöt

Kansainvälinen kehys ja ajankohtainen näkymä suomalaisessa mediakasvatuksessa

Mediakasvatuslinjaukset: Tavoitteista toimenpiteisiin

Linjauksista käytäntöön: Kokemuksia ja ideoita ammattilaisilta

KAVI tarjoaa tukea mediakasvatustyöhön

Elämämme on
**täynnä
mediaa**

 Vapaa-aika

 Opiskelu ja työ

 Yhteiskunta

 TARVITSEMME

**Media-
kasvatusta
kaikille!**

 Muodollista Vapamuotoista

Analysoi

Tunne Arvioi

Kyseenalaista

Osallistu Tuota

Keskustele

Tutki
Löydä

 TAVOITTEENA

Käytä
Nauti

**Media-
lukutaito**

 PÄÄMÄÄRÄNÄ

Rauha
Demokratia
Toimiva talous
Hyvä elämä!

Yhteisrahoitettu Euroopan unionin
Verkkojen Eurooppa -välineestä

KANSALLINEN AUDIOVISUAALINEN INSTITUUTTI
NATIONELLA AUDIOVISUELLE INSTITUTET
NATIONAL AUDIOVISUAL INSTITUTE

Ladattavissa: https://www.mediataitokoulu.fi/mediated_fi_large.png

Medialukutaidon merkitys tiedostetaan Euroopassa ja sen rooli vahvistuu linjauksissa

EU neuvoston päätelmät medialukutaidosta jatkuvasti muuttuvassa maailmassa

- Kehittää jäsenvaltioita ja komissiota edistämään medialukutaitoa
- Elinikäisyys
- Laaja-alainen kehittäminen

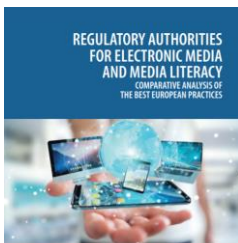
Audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoamista koskeva direktiivi

- Jäsenvaltioiden on edistettävä medialukutaitoa ja toteutettava toimenpiteitä sen kehittämiseksi
- [Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2018/1808](#)

Kansainvälisesti vertailtuna Suomessa hyvä tilanne

Suomi nostetaan vertailuissa edelläkävijäksi.
Vahvuuksia erityisesti

- Rakenteet ja pitkäjänteisyys
- Moninaisuus ja yhteistyön kulttuuri

Pohjoismaista Suomi erottuu linjausten osalta mediakasvatuksen laajuuden sekä olemassa olevien rakenteiden puolesta Dunås (2014)

Media literacy index 2020

- Kansainvälinen Media pluralism monitor - selvitys seuraa vuosittain medialukutaidon tilaa Euroopassa. Suomi kuuluu viime vuosien tapaan vertailun kärjessä olevien maiden ryhmään.
- Suomen lisäksi paras tilanne Saksassa ja Alankomaissa.

Mediakasvatuksen näkymä 2020-luvulla

- Aihe on ajankohtainen kaikkialla maailmassa
- Toimintaa on Suomessa paljon – ja yhtä aikaa liian vähän
- Kasvatuksen haaste on luonteeltaan jatkuva, samalla mediakulttuurin muutos pitää toimintaympäristön liikkeessä
- Monialaisessa toiminnassa yhteisten suuntaviivojen merkitys korostuu
- Aikuisten medialukutaidon edistäminen korostuu

Suomessa medialukutaidon merkitystä perustellaan laaja-alaisesti (Palsa & Salomaa 2020)

Open Access
**Media literacy as a cross-sectoral phenomenon:
Media education in Finnish ministerial-level policies**
■■■■■■■■■■
Leena Palsa
ORCID: 0000-0001-7711-2746
NATIONAL ARCHIVE SYSTEM, FINLAND
Saara Salomaa
ORCID: 0000-0003-1220-8532
NATIONAL ARCHIVE SYSTEM, FINLAND
<https://doi.org/10.1016/j.tics.2020.100122>

ABSTRACT: In international comparisons, Finland has often appeared as a frontrunner in promoting media literacy, especially from the perspective of national-level policies and structures. In this study, our aim is to broaden knowledge about the meaning of media education in the Finnish ministerial-level policy framework by examining in which administrative sectors policy documents concerning media education have been published and how the concepts of media education and media literacy have been framed. The results suggest that media education and media literacy are addressed widely across the different administrative sectors in Finland, but mostly by the Ministry of Education and Culture. There is also variance in the ways in which the concepts are presented in the policies. In the article, eight identified frames of media literacy are discussed, including professional, cultural participation, future working competences, inclusion, broad media education, democracy, national security, and competitiveness. The article highlights the importance of nuanced understanding of the meanings and limits of media education and research-based policy development.

KEYWORDS: media literacy, media education, policy, policy analysis, frame analysis, Finland
■■■■■■■■■■

INTRODUCTION

Various forms of media play a significant role in the societies, cultures, and lives of individuals in today's globalized world. Digitalization, new and evolving technologies, innovations, and broadening media landscapes are just a few examples of the trends that educators must consider when determining the knowledge, skills, and abilities that people need not only in today's world, but also in the future. This is especially

Aikuisten mediakasvatus. Nykytila Suomessa?

Aikuisten mediakasvatuksessa tehdään paljon mutta kokonaiskuvaa ei ole muodostettu

KAVIn, yhteistyössä Kulttuuripolitiikan tutkimuskeskus Cuporen kanssa toteuttamassa selvityksessä haastateltiin 20 asiantuntijaa eri aloilta. Tarkoituksena oli ymmärtää:

- mitä aikuisten medialukutaidon edistäminen Suomessa tällä hetkellä käytännössä tarkoittaa
- millaisia haasteita aikuisten medialukutaidon edistämiseen liittyy
- miten haasteita voidaan ratkaista.
- [Selvitys ladattavissa](#)

Tuloksia selvityksestä - Huomioita nykytilasta

- Toimintaa, osaamista ja tekijöitä paljon, hyvä tilanne yleisesti mediakasvatuksen kentällä myös kansainvälisesti vertailtuna
- Luottamus mediaan ja viranomaisiin korkealla tasolla
- Aikuisten medialukutaidon edistäminen ns. lapsenkengissä verrattuna lasten ja nuorten mediakasvatukseen
- Toiminnan hajanaisuus
- Pääallekkäinen työ
- Alueellinen eriarvoisuus: onko tarjontaa riittävästi eri puolilla Suomea

Yhteiset linjaukset luovat pohjan kansalliselle kehittämiselle

Valmistelun lähtökohtana mediakasvatuksen moninaisuus

- Toimeksianto opetus- ja kulttuuriministeriöltä KAVille helmikuussa 2019
- Valmistelu aloitettiin maaliskuussa 2019
- Valmistelussa pyrittiin huomioimaan alusta lähtien suomalaisen mediakasvatuksen perinne, toimijoiden, näkökulmien ja aihealueiden moninaisuus sekä olemassa olevat rakenteet

Linjaukset pohjautuvat laajasti mediakasvatustoimijoiden näkemyksiin

- Sidosryhmäyhteistyön tukena valmistelussa hyödynnettiin erilaisia menetelmiä
- Verkkokysely loi pohjan nykytilan ymmärtämiseen (n=58)
- Suunnittelutyöpajoissa (n=8) keskusteltiin paikallisesta mediakasvatuksesta
- Professorihaastattelut tukivat tutkimuksen näkökulmaa
- Linjauskatsaus auttoi huomioimaan olemassa olevia rakenteita
- Luonnosversion kommentit viimeistelivät linjaukset

VISIO

KANSALLINEN AUDIOVISUAALINEN INSTITUUTTI
NATIONELLA AUDIOVISUELLA INSTITUTET
NATIONAL AUDIOVISUAL INSTITUTE

Suomessa kaikkien ihmisten mahdollisuudet
kehittää medialukutaitoaan paranevat.
Merkityksellistä, hyvää elämää edistävät
laaja-alaiset **medialukutaidot ovat kaikille
kuuluvia kansalaistaitoja.**

Mediakasvatus on Suomessa ajankohtaista, yhdenvertaista, tarkoituksenmukaista ja ammatillisesti korkeatasoista. **Pitkäjänteinen ja suunnitelmallinen resursointi** tukee osaamisen ja tiedon kertymistä, toiminnan kehittämistä ja mediakasvatuksen aseman vakiintumista.

Käytännön mediakasvatustoiminta on
tavoitteellista, eettistä ja kestävää.

Monipuolista mediakasvatusta
suunnittelevat, toteuttavat ja kehittävät
monet eri tahot laaja-alaisessa yhteistyössä.

Medialukutaitoja edistetään ja tuetaan
laadukkaan, systemaattisen ja kattavan
mediakasvatuksen avulla.

Tavoite 1. Suomessa toteutetaan sisällöllisesti, näkökulmiltaan, kohderyhmiltään sekä maantieteellisesti kattavaa mediakasvatusta

Laaja-alainen ja merkityksellinen medialukutaito kuuluu kaikille. Tavoitteena on, että Suomessa tehdään eri kohderyhmät, aiheet ja näkökulmat huomioivaa sekä maantieteellisesti kattavaa mediakasvatusta monipuolisesti eri tekijöiden toimesta.

Omiin vahvuksiinsa luottavat mediakasvattajat tekevät tavoitteellista yhteistyötä.

Mediakasvatuksen suunnittelussa, kehittämisessä ja toteuttamisessa tiedostetaan kohderyhmien moninaisuus sekä paikallinen erityisyys.

Kattavuus. Tavoitteeseen liittyvät toimenpiteet

- Mediakasvatuksessa huomioidaan laajasti eri aihepiirit
- Mediakasvatusta suunnataan erilaisille ryhmille
- Verkostotyötä kehitetään
- Hyödynnetään digitaalisuuden tuomia mahdollisuuksia
- Kehitetään paikallista ja alueellista mediakasvatustyötä
- Mediakasvatuksen viestintää kehitetään
- Mediakasvatustyössä hyödynnetään toimijoiden vahvuuksia
- Mediakasvatustoiminnan tuloksia jaetaan avoimesti

Tavoite 2. Suomessa toteutetaan laadukasta, merkityksellistä ja yhdenvertaista mediakasvatusta

Medialukutaitoja kehitetään parhaiten laadukkaana mediakasvatuksen avulla.

Mediakasvatus on Suomessa ajankohtaista, tavoitteellista ja tarkoituksenmukaista. Mediakasvatustoiminta on eettistä, esteetöntä, kestävää ja vaikuttavaa.

Mediakasvatuksen laatua kehitetään itsearvioiden ja yhteistyössä myös yli toimialarajojen. Laadun kehittämistä tarkastellaan laaja-alaisesti eri näkökulmista.

Laadukas mediakasvatus pyrkii edistämään ihmisoikeuksia, tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta, sekä luomaan edellytyksiä kestäväälle kehitykselle.

Laatu. Tavoitteeseen liittyvät toimenpiteet

- Mediakasvatus on tutkimusperustaista
- Mediakasvatusosaamista kehitetään
- Mediakasvatuksen arviointia kehitetään
- Mediakasvatusta tehdään yhdessä ja kasvatettavia arvostaen
- Mediakasvatuksessa tehdään kansainvälistä yhteistyötä
- Mediakasvatuksen tavoitteellisuutta ja toimintatapoja kehitetään
- Mediakasvatuksen arvopohja näkyy toiminnassa
- Mediakasvatus on ajankohtaista ja relevanttia

Tavoite 3. Suomessa toteutetaan systemaattista ja pitkäjänteistä mediakasvatusta

Mediakasvatuksen systemaattisuutta kehitetään toiminnan suunnitelmallisuudella, johtamisella sekä resurssien tarkoituksenmukaisella kohdentamisella.

Pitkäjänteinen ja linjakas mediakasvatus mahdollistaa osaamisen kertymisen, toiminnan kehittämisen ja sen aseman vakiintumisen.

Suunnitelmallisuus auttaa huomioimaan monipuolisesti mediakasvatuksen aihealueita, esteettömyyttä sekä tavoittamaan mediakasvatuksen kohderyhmiä kattavasti.

Systemaattisuus. Tavoitteeseen liittyvät toimenpiteet

- Mediakasvatuksen tietopohjaa vahvistetaan
- Mediakasvatuksen rahoituspohjaa vahvistetaan ja monipuolistetaan
- Mediakasvatuksen suunnitelmallisuutta kehitetään
- Mediakasvatuksen johtamista kehitetään
- Mediakasvatuksessa otetaan huomioon olemassa olevat rakenteet
- Mediakasvatustyötä mallinnetaan

Linjauksista käytäntöön

- Organisaatioiden tarkoitus toteuttaa niitä toimenpiteitä, jotka ovat oman toiminnan kannalta mielekkäitä
- Valtionhallinnon suunnitelmia toimeenpanosta koottu erilliseen kappaleeseen (luku 5)

ÄÄNESTYS

Mitkä tavoitteisiin liittyvät toimenpide-ehdotukset ovat mielestäsi tärkeimmät oman työsi näkökulmasta?

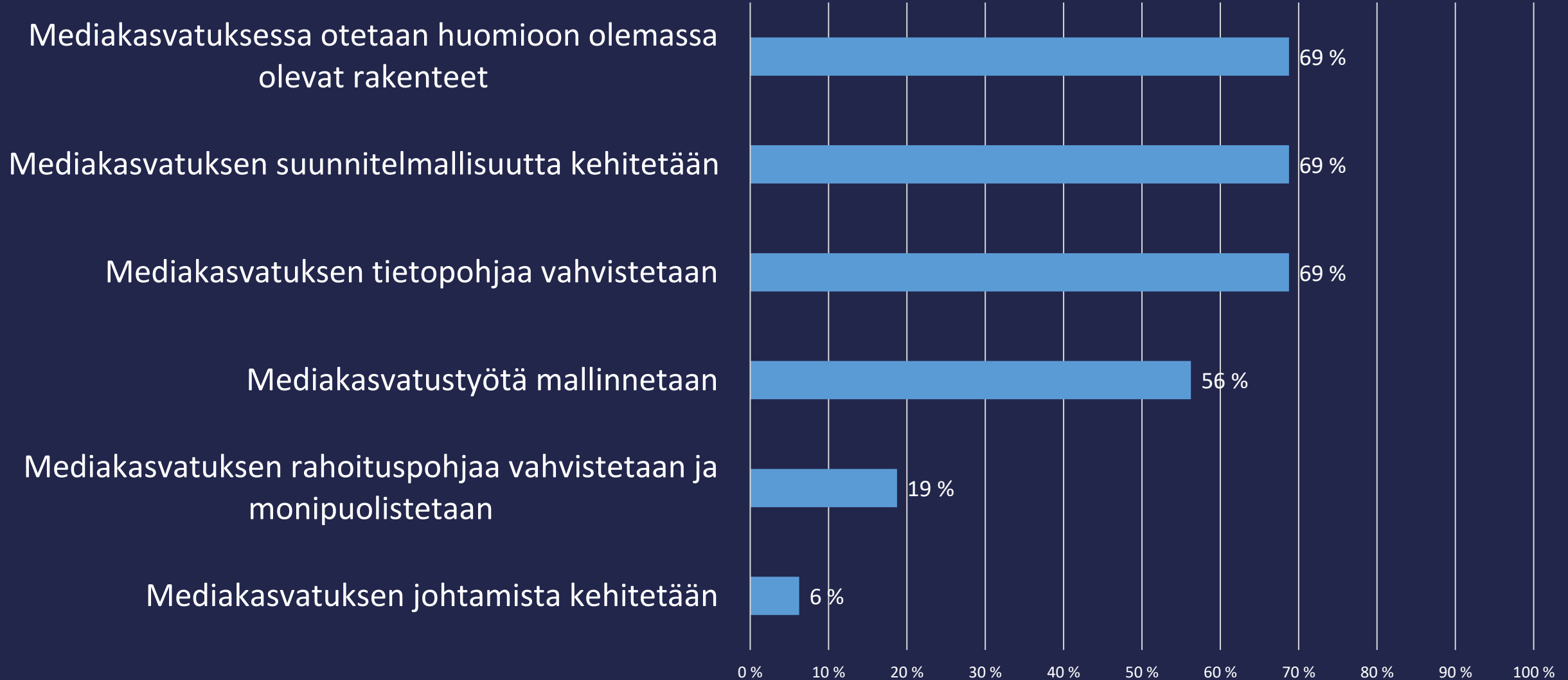
Kattava mediakasvatus

Laadukas mediakasvatus

Systemaattinen mediakasvatus

Linjauksista käytäntöön:
Kokemuksia ja ideoita
ammattilaisilta

Mitä aikuisten medialukutaidon parissa työskentelevien asiantuntijoiden mukaan tulisi tehdä?

- Linjausten konkretisointi ja tavoitteiden priorisointi
- Suunnitelmallisuuden kehittäminen
- Alueellisen ja paikallisen näkökulman huomiointi ja tukeminen
- Yhteistyö ja verkostoituminen
- Mediakasvatuksen tunnettuuden edistäminen; yleinen ja tekijöiden tietoisuus
- Mediakasvatusosaamisen lisääminen

Koonti selvityksestä: Hyviä käytänteitä aikuisten mediakasvatustoimijoilta

- Opettamisesta oivaltamisen tukemiseen, aikuisten itsekasvatus
- Arkielämän tarpeista lähteminen -> motivoituminen
- Sisällön paketoiminen, sisällyttäminen muuhun toimintaan
- Vertaiskoulutus, kokemusasiantuntijat
- Omakielisyys -> lähestyttävyyys, saavutettavuus
- Digitaalisuuden hyödyntäminen, pelillistäminen
- Yhteiskehittäminen, kohderyhmän tarpeista lähteminen
- Verkostoituminen erityyppisten toimijoiden kanssa
- Tavoittaminen: digitaalisuus, jalkautuminen, monikanavaisuus
- Tulosten ja toimintamallien avoin jakaminen
- Sisältöjen ja käytäntöjen mallintaminen
- Mediakasvatusstrategian luominen tai liittäminen osaksi laajempaa strategiaa -> tunnistaminen, tavoitteellisuus, systemaattisuus

Ideoita kirjastoammattilaisilta: Miten edistää kattavaa mediakasvatusta kirjastoissa?

Kohderyhmät

- Mediakasvatusta tehty perinteisesti lapsille ja nuorille. Digituen osalta nykyään myös senioreille, entä muut aikuisryhmät: maahanmuuttajat, työttömät, työkäiset. Ei niin itsestään selviä tai tavoitettavia kuin lasten ja nuorten ikäluokat
- Erilaisten ryhmien identifiointi ja yhteistyö esim. järjestöjen kanssa
- Erilaiset kohderyhmät täytyy ottaa huomioon jokaisessa suunnittelun vaiheessa: työskentelytavat ja -kanavat, aikataulut, tiedotus.
- Voidaan yhdistää erilaisia aikuisryhmiä, kuten maahanmuuttajat, seniorit jne. Ryhmien kanssa voi tehdä yhteistyötä. Seurataan tarpeiden kehittymistä ja muutetaan fokusta tarvittaessa.
- Suunnitellaan ja rakennetaan "mediakasvatuspaketteja" kirjastossa/hakeutuvassa kirjastotyössä toteutettaviksi eri kohderyhmille kunkin ryhmän tarpeet huomioiden. Aiheet valitaan kohderyhmät huomioiden. Otetaan ajankohtaisia esimerkkejä näistä ja päivitetään kirjaston mediakasvatusmateriaaleja

Tavoittaminen

- Sosiaalisen median hyödyntäminen
- Tuotetaan paikasta riippumattomia, saavutettavia kokonaisuuksia.
- Järjestetään tapahtumia, tempauksia, teema-viikkoja tms. yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. (sitten kun taas voi).
- Jalkaudutaan kohderyhmiä tavoittaviin, muiden järjestämiin tapahtumiin
- Ei järjestetä vain ongelmia ratkaisevaa tukea vaan opastusta uusiin mahdollisuuksiin.

Yhteistyö

- Yhteistyön avulla vältetään päällekkäistä työtä ja osataan ohjata asiakkaita muiden mediakasvatusta tarjoavien tahojen luo.
- Jaetaan hyviä käytäntöjä ja materiaaleja verkoston sisällä ja valtakunnallisesti
- Kirjaston yhteistyökumppanit (yhdistykset, seurat, vapaaehtoiset, oppilaitokset, nuorisopalvelut) mukaan mediakasvatustyöhön, kirjasto mukaan heidän tapahtumiinsa/toimintaansa

Ideoita kirjastoammattilaisilta: Miten edistää systemaattista mediakasvatusta kirjastoissa?

Suunnitelmat, resursointi ja olemassa olevat rakenteet

- Luodaan mediakasvatussuunnitelma, jota päivitetään. Suunnitelmat ERITTÄIN tärkeää toteuttamisen kannalta. Asioita ei voi viedä eteen/ylöspäin, jos niitä ei ole perusteltu ja mietitty.
- Varataan aikaa toteuttaa mediakasvatusta, otetaan huomioon hankehaussa
- Tärkeää huomioida jo olemassa olevat rakenteet ja toiminta
- Kartoittaa millaista mediakasvatustoimintaa alueen erilaiset toimijat (yhdistykset kansalaisopisto jne.) jo tarjoavat. Muiden tekemää työtä kannattaa hyödyntää.

Yhteistyö, ajankohtaisuus ja kohdentaminen

- Hyödynnetään jo olevia yhteistyökumppaneita, kirjastoverkkoa, kaupungin strategiaa
- Asiakkaat mukaan suunnittelutyöhön
- 2. asteen opetussuunnitelman teksti varmaan käyttökelpoista myös aikuisille. Toteutus kuitenkin eroaa.
- Tärkeää myös tiedon jakaminen organisaation sisällä kaikille. Myös muualla opitun tiedon jakaminen
- Mediakasvatusta voisi myös palvelumuotoilla erityyppisille vastaanottajille. Käytetään ja muokataan esim. lanu-puolen valmiita malleja sopimaan aikuisten mediakasvatukseen
- Ajankohtaisen tiedon seuraaminen: Esim. Median kehitys. Pyydetään tutkijoita alueen koulutukseen puhumaan aiheesta.
- Tärkeää osata rajata kirjaston tekemää mediakasvatusta: lähtökohtana kuitenkin jollain tavalla meidän aineistot (kirjat, pelit, elokuvat...)

Ideoita kirjastoammattilaisilta: Miten edistää laadukasta mediakasvatusta kirjastoissa?

Ajankohtaisuus

- Tärkeää että itse seuraa, mitä maailmassa, kirjastokentällä tapahtuu ja mitä muualla tehdään tällä alueella. Reagoidaan nopeasti somessa leviäviin valeutisiin tai ihmisiä puhututtaviin huolenaiheisiin esim. järjestämällä tietoiskuja
- Kiertävä somepäivittäjän vuoro

Yhteistyö, omat vahvuudet ja tavoittaminen

- Yhteistyö kunnan muiden palveluiden kanssa. Tietoiskut kunnan eri toimipisteissä. Siellä missä ihmiset ovat
- Matalan kynnyksen yhteistyö toisten samaa työtä tekevien kanssa ja jakaminen.
- Toimintamallien kehittäminen: Kerhot, vertaisopastukset, tutorointi
- Kaupungin oma mediakasvattajien ryhmä, jossa myös kirjasto mukana
- Mediakasvatusta tehdään yhteistyössä asiakkaiden kanssa. Ehdotuksien kerääminen laatikkoon, mitä mediakasvatuksen pitäisi sisältää. Palutteen kerääminen. Kerrotaan myös reilusti, mikä ei ole toiminut tai "miten parantaisin" jaetaan asiakaspalautteita.
- Omien luovien sisältäjien tuottaminen kirjaston sisällä
- Välineen valinta kohderyhmien toiveiden mukaan. Myös sähköpostilistat/uutiskirjeet voivat olla joillekin se toivotuin kommunikaatiokanava.

Osaamisen kehittäminen

- Koulutuspäiviä henkilöstölle, täsmäkoulutuksia, kokemusten jakamista, vertaisoppimista, asiantuntijaluentoja. Tutkimustietoa voidaan jakaa esimerkiksi työyhteisön sisäisellä tutkimuslukupiireillä, joissa on esimerkiksi kiertävä alustusvuoro.
- Benchmarkkaus olisi kiva, jos voisi työnantajan laskuun käydä muissa kirjastoissa "apuopena"

Mediakasvatuksen kehittäminen työyhteisölähtöisesti

- Miksi edistämme medialukutaitoa?
- Millaisia mediakulttuurissa elämisen taitoja ja osaamista haluamme ihmisten edistää?
- Pedagoginen suunnittelu. Millainen mediakasvatus tukee medialukutaidon kehittämistä?
- Millaista osaamista omassa työyhteisössämme on?
- Millaista osaamista haluaisimme kehittää?

Systemaattinen mediakasvatus edistää sekä tekijöiden ja osallistujien tasa-arvoa

- Tavoitteiden määrittely tukee medialukutaidon eri osa-alueiden huomioimista ja vähentää päällekkäisyyttä. Pohjautuu omiin vahvuuksiin
- Selkeät tavoitteet tukevat työnjakoa mediakasvatuksessa. Kenen kanssa voimme tehdä yhteistyötä?
- Näkyvätkö tavoitteemme arjessa ja käytännön opetuksessa?

KAVI tarjoaa tukea
mediakasvatustyöhön

KAVI:ssa työn alla teemaan liittyen

- 1) **Tukea toiminnan suunnitteluun:** Osallistaen toteutettava suunnittelutyökalu aikuisille suunnattuun mediakasvatustyöhön
 - 1) Työ aloitettu Mediakasvatusfoorumissa keväällä
- 2) **Tiedon tuottaminen:** Toteutettu kysely aikuisten mediankäytöstä ja mediataidoista
 - 1) Median käyttö: [”Ikäihmisille media välittää uutisia, nuorten aikuisten mediankäytössä korostuu viihtyminen”](#)
 - 2) Mediaosaaminen: [”Suomalaiset pitävät mediaosaamistaan melko hyvänä – nuoret aikuiset varmimpia taidoistaan”](#)
 - 3) Tulossa osio mediakasvatuksesta syyskuussa
- 3) **Osaamisen kehittäminen:** Kesällä julkaistun avoimen eOppiva-koulutuksen tiedottaminen. [Medialukutaito julkishallinnossa](#)
- 4) **Tukea verkostoitumiseen:**
 - 1) **Mediakasvatusfoorumin** teemana keväällä Mediakasvatus läpi elämänkaaren. Puheenvuorot löytyvät [Asiaa mediakasvatuksesta Youtube-kanavalla](#)
 - 2) [Aikuisten medialukutaidon edistäminen Facebook-ryhmä](#) aiheen parissa toimiville ammattilaisille

Yksin ei tarvitse pärjätä kirjastossakaan – verkostoista ideoita ja yhteistyötä

Toiset kirjastot sekä kasvatus- ja kulttuuripalvelut ovat yleisten kirjastojen perinteisiä kumppaneita omalla alueella. Nopeasti muuttuvassa yhteiskunnassa ja kirjaston tehtävänkuvien laajetessa paikallisista ja alueellisista verkostoista voi olla yksittäiselle kirjastolle suurta hyötyä. Esimerkiksi sähköisten palvelujen tuella sekä niihin liittyvien sisältöjen haltuun ottamiselle on suuri tarve. Kirjastot voivat olla isossa roolissa omalla alueellaan mediataitojen kehittämisessä, mutta yksin ei tarvitse tai kannatakaan vastata tähän kysyntään. Kysyimme yleisten kirjastojen digihankkeen projektipäällikkö Päivi Litmanen-Peitsalalta neljä kysymystä alueelliseen yhteistyöhön sekä digituen tarpeeseen liittyen. Lopuksi Päivillä on vinkki yhteen tämän päivän haasteeseen kirjastoissa.

Päivi Litmanen-Peitsala, minkä vuoksi alueelliset verkostot ovat tärkeitä kirjastoille?

*Kirjastoille laissa asetetut tavoitteet ja tehtävät ovat todella laajat. Pykälän on ikään kuin sisään kirjoitettuna, että kirjasto toimii yhteistyössä yhteiskunnan muiden toimijoiden kanssa.

MEDIALUKUTAITO SUOMESSA AJANKOHTAISTA VIDEOITA MEDIAKASVATTAJAILTA SVENSKA ENGLISH

Mediakasvatus on yksi kirjastojen perustehtävistä – tukea toteutukseen on runsaasti tarjolla

Mediakasvatuksella on tärkeä rooli kirjastojen työssä, mutta toiminnan kehittämiseen liittyy myös haasteita. Tavoitteellisten suunnitelmien sekä alueellisten kirjastojen ja yhteistyöverkostojen kautta mediakasvatus onnistuu pienemmilläkin resursseilla. Mediakasvatuksen toteutuminen on kiinni myös onnistuneesta johtamisesta ja medialukutaitojen tärkeyden ymmärtämisestä.

Yleisten kirjastojen tehtäviin kuuluu tukea monipuolisia lukutaitoja, varmistaa kansalaisten pääsy tietoon ja kulttuurisisältöihin sekä edesauttaa yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. Näitä laajoja aihealueita voidaan edistää juuri mediakasvatuksen avulla. Yksi tapa varmistaa monipuolisen mediakasvatuksen toteutuminen kirjastoissa on nimetä selkeästi siitä vastaavat henkilöt.

Ajankohtaista KAVilla

- Kirjastojen mediakasvatukselle [tuotettu opas](#) (sähköinen versio saatavilla, muutamia painettuja versioita sähköpostilla tilattavissa)
- Aikuisten medialukutaidon edistäminen – kehittämis- ja selvityshanke Cuporen kanssa
 - **Selvityksen** lisäksi julkaistaan kooste Aikuisten mediakasvatusselvityksestä syksyn aikana

Tehdään yhdessä

MEDIAKASVATUSSUUNNITELMA

Hyvä mediakasvatussuunnitelma tukee toiminnan toteuttamista, rajaamista, arviointia ja ennustettavuutta. Selkeästi suunniteltua työtä on myös helpompi tehdä näkyväksi muille.

Suunnitelman avulla voidaan kirkastaa yhteistä näkemystä mediakasvatuksen roolista ja mahdollisuuksista omassa työyhteisössä. Selkeät toimintaedellytykset sekä organisaation johdon tuki luovat rauhaa kehittää ja tehdä laadukasta työtä.

Tämä opas tukee mediakasvatussuunnitelman tekemistä. Suunnitelma ja sen valmistelu voidaan toteuttaa monella tavalla ja monessa eri laajuudessa. Oppaan teemat ja kysymykset auttavat huomioimaan mediakasvatustyön erilaisia näkökulmia. Kysymyksistä on tarkoitus valita oman työskentelyn kannalta olennaisimmat.

Oppaan sisällöt on valmisteltu vuoden 2020 Mediakasvatusfoorumin työskentelyn pohjalta. Kiitämme kaikkia työhön osallistuneita!

1

Tavoitteet kirikkaaksi

Toiminnan kuvaaminen ja arvioinnin suunnittelu

2

3

Kohderyhmän ja toimintaympäristön huomiointi

Johtaminen, resurssit ja vastuunjako

4

5

Toiminnan tulosten jakaminen ja levittäminen

Ajankohtaista KAVilla

- Mediakasvatuslinjausten mukaisesti tarjoamme maksutonta konsultaatiotukea [mediakasvatussuunnitelmien](#) toteuttamiseksi
 - Esim. ideointia, sparraamista ja kommentointia
 - lauri.palsa@kavi.fi

Medialukutaito

Vuosiluokilla 7-9

Vuosiluokilla 3-6

Vuosiluokilla 1-2

Esiopetus

Varhaiskasvatus

Median tulkinta ja
arviointi

Median tuottaminen

Toiminta
mediaympäristössä

Uudet lukutaidot –
kehittämishjelman
tavoitteena edistää
medialukutaidon laatua ja
yhdenvertaisuutta
varhaiskasvatuksessa, esi-
ja perusopetuksessa

Uudetlukutaidot.fi

Tervetuloa Mediataitoviikkoon!

Vuotuinen **Mediataitoviikko** on kansallinen rohkean kokeilun innostaja, joka tarjoaa mediataitojen kanssa työskenteleville inspiraatiota oman työn kehittämiseen.

Tarjolla maksutonta tukea mediakasvatuksen toteuttamiseen.

Ilmoittautuminen avoinna

7.2.-13.2.2022

Mediataitoviikko

8.-14.11.2021

PELIVIIKKO

Tervetuloa Peliviikkoon!

- **Peliviikolla 8.-14.11.2021** järjestetään lukuisia tapahtumia eri puolilla Suomea ja verkossa, joissa pelataan esimerkiksi lautapelejä, roolipelejä, konsolipelejä ja tietokonepelejä, sekä tutustutaan pelikulttuuriin luentojen ja työpajojen muodossa.
- Peliviikkoon voi kuka tahansa ilmoittaa maksuttomia ja maksullisia yleisölle avoimia peleihin ja pelikulttuuriin liittyviä tapahtumia.
- Toiminta voi olla esimerkiksi yhdessä pelaamista, elektronista urheilua, erilaisten pelien tai peleihin liittyvien harrastusten esittelyä, pelien koodaamista, peleihin liittyvien ilmiöiden tutkimista tai keskustelua pelikulttuurista.

UUTTA BLOGISSA

Mediataitokoulu on uudistunut!
Blogikirjoitukset

Mediataitoviikko uudistui:

Uudistunut Mediataitokoulu.fi –tukee entistä paremmin osaamisen kehittämistä

LINJAUKSET JA
AJANKOHTAISTA:
medialukutaitosuomessa.fi

